

# ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

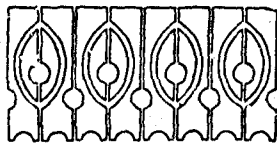
Organ al Uniunii Generale a Notarilor din România

## CUPRINSUL:

- |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>1 <i>Prezidiul</i>: Convocarea adunării generale a Uniunii, pe 21 Iulie a. c. la Brașov.</p> <p>2 <i>Regulamentul</i> taxelor pentru redactarea actelor private.</p> <p>3 <i>Zamfir D. Vrejoiu</i>: Tendința și rezultatul unificării.</p> <p>4 <i>Isac B. Isacu</i>: Cum vom avea notari buni.</p> <p>5 <i>Th. Halacu</i>: Din viața notarului regățean și basarabean.</p> | <p>6 <i>I. I. Mehedinți</i>: Munca și răsplata.</p> <p>7 <i>Anghel N. Iliescu</i>: Pentru adevăr.</p> <p>8 <i>I. Bucur</i>: Stabilitate.</p> <p>9 <i>I. Iacobescu</i>: „Dorohoi, Falcuși și Neamțu”.</p> <p>10 Ordonanțe cu caracter administrativ.</p> <p>11 Rezumate de jurisprudențe.</p> <p>12 Publicațiuni.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Apare la 1 și 15 a fiecărei luni.

MANUSCRISELE  
se primesc până la 10 și 25  
a lunii și nu se înapoiază.



ABONAMENTUL:  
Pe 1 an 300 Lei

ADRESA:

*Notariatul — Primăria*

p. u. \_\_\_\_\_

județul: \_\_\_\_\_

# A APĂRUT și al II-a și al III-a volum din „Administratia Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitatea, diferite legi și regulamente, complectat cu explicație teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.  
Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19357/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative, financiare și altele.

Atragem luarea aminte a d-lor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circularile, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat. Volumul III cuprinde și un „model-călăuză” cu toate formularele necesare în conceperea și redactarea actelor oficiale și particulare.

Costul acestor volume de 1800 pagini este 600 lei (câte 300-300 lei volumul).

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar, delegat județean în Lugoj, str. Bisericii No. 24 notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul manualului volumul II și III.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 25 lei care reprezintă costul recomandării, volumele urmând a fi trimise recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

Cine nu are încă volumul I, se poate primi și acela tot aici cu preț de 300 lei.

## A APĂRUT: REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuirea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorală) înregistrată în registrul personalelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. **Alexandru Buha**, consilier și delegat județean Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

|   |    |
|---|----|
| 2 | 6  |
| 3 | 6  |
| 4 | 20 |
| 5 | 25 |
| 6 | 20 |
| 7 | 25 |

# ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:  
ALEXANDRU BUHA,  
președintele Uniunii notarilor, profesor al școlilor  
de notari, Lugoj.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:  
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

SECRETAR DE REDACȚIE:  
Dr. ALEXANDRU VASILIE

## Uniunea Generală a Notarilor Comunali și Cercuali din România

No. 257/1928.

### Comunicat

Conform hotărârii adunării gen. ținută la 9 Ian. a. c. în Arad, s'a contemplat convocarea adunării gen. pentru modificarea statutelor Uniunii generale și a Reuniunilor județene precum și elaborarea anteproectelor de modificare a legii pentru unificarea administrativă și asupra maximului taxelor com. la Brașov pe zilele de 21—22 Iulie a. c.

Având în vedere, că după informațiunile primite din partea prezidiului Reuniunii județului Brașov, fiind acest oraș stațiune climaterică foarte frecventată în sezonul de vară, nu se poate asigura incartiruirea colegilor, delegați la adunare, prezidiul este nevoit să amâne convocarea adunării gen. pe toamnă.

Data fiind însă urgența mai multor chestiuni de interes vital pentru corpul notarial se convoacă pe ziua de 20 Iulie a. c. ora 17 ședința consiliului de administrație la Brașov, sala de ședință a Prefecturii, cu următoarea

#### ORDINE DE ZI:

- |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1 Constituirea secțiilor Uniunii generală.</li> <li>2 Modificarea statutelor Uniunii generale și alcătuirea unui statut-tip pentru reuniunile județene.</li> <li>3 Încasarea pretenziunilor restante de cotizații de membru și abonamente la revistă, eventual ridicarea unui împrumut pentru plățile scadente.</li> <li>4 Modificarea legii pentru unificarea administrativă.</li> <li>5 Modificarea legii maximului.</li> <li>6 Înființarea caminului copiilor de notari (studenți la Universitate) în orașul Cluj.</li> <li>7 Propunerea dlui Florian, președintele Reuniunii</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>județene Albă, pentru înființarea unei asociații în sânul Uniunii, pentru înmormântări și ajutorare în caz de invaliditate.</li> <li>8 Cererea notarilor actuali, absolvenți ai școalelor de notari din Vechiul Regat și Basarabia, să se admită cu decisiune ministerială depunerea examenului de notar înaintea corpului profesoral al școalelor de notari din Lugoj, Arad și Făgăraș.</li> <li>9 Încadrarea notarilor.</li> <li>10 Propuneri.</li> </ol> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Având în vedere importanța deosebită și vitală a chestiunilor la ordinea de zi, prezidiul solicită participarea necondiționată a tuturor membrilor Consiliului de Administrație al Uniunii, aleși și de drept.

Lugoj, la 21 Iunie 1928.

**NICOLAE GIURGIU**

primnotar.

**ALEXANDRU BUHA**

președinte.

# Regulamentul

taxelor ce se percep de notari pentru redactarea actelor private.

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul de Interne.

Având în vedere dispozițiunile art. 372 din legea pentru unificarea administrativă, care dă dreptul notarilor cu titlu universitar sau diplomați ai școalelor de pregătire administrativă, precum și notarilor din provinciile alipite, titulari și definitivi, la data de 14 Iunie 1925, data promulgării menționatei legi, să redacteze acte fără caracter juridic, în interesul particularilor, primind pentru aceasta o plată anume fixată;

Având în vedere și dispozițiunile art. 37 din legea pentru organizarea și unificarea corpului de avocați, asupra interesului căruia s'a cerut avizul Ministerului de Justiție.

Având în vedere că din adresa Ministerului de Justiție cu No. 33.905 din 9 Mai 1927, rezultă că notarii comunali nu pot redacta nici unul din actele cari se prezintă spre autentificare, la orice autoritate sau instanță judecătorească, că deci prin expresia „act fără caracter juridic“, trebuie să se înțeleagă orice alte acte afară de cele ce au trebuință de autentificare pot fi redactate fie de părți, fie de alte persoane cărora li se adresează;

Considerând că notarii comunali din Ardeal Banat și părțile ungurene au avut competența de a redacta numai acele acte oficiale și particulare, cari le sunt în mod precis date prin următoarele legi și ordonanțe maghiare: legea II/98, XLII/99, XXIX/900, XVI/94, XXXVIII/89, XXIX/92, XLIV/83; ordonanța Ministerului de Interne cu No. 73.736/90, 50.015/93, 11.180/99 etc. etc.;

Că art. 122 din legea XVI/76 și XXI/94, dispune ca notarii pentru lucrările de inventariere și cele referitoare la cartea funduară, serviciul administrativ, care nu are caracterul de instanță judiciară, pe care notarul comunal sau cercual era obligat să le facă sub sancțiunea unei amende până la 100 lei și pentru care avea dreptul la anumite taxe fixate de Ministerul de Interne pe cale de ordonanță, cu excepțiunea săracilor justificați, cărora notarul era obligat să le facă lucrările în mod gratuit;

Că acest drept al notarilor cercuali și comunali a fost recunoscut și de directoratul ge-

neral al Ministerului de Interne, Cluj, prin regulamentul No. 1702 din 8 Februarie 1922, publicat în Monitorul Oficial No. 73 din 1922, în care se găsesc fixate și taxele potrivit cu noile împrejurări, drept recunoscut mai târziu și prin ordinul Ministerului de Interne cu No. 22.179/924;

Considerând că facerea unor asemenea lucrări și redactări de acte de către notarii cercuali și comunali, în schimbul unor taxe destul de reduse pentru cei înstăriți, profită foarte mult populațiunii din provinciile alipite de peste Carpați, obișnuită cu astfel de servicii din timpuri îndepărtate; că această considerațiune a determinat pe legiuitorul român din 1925, ca prin art. 372 al legii administrative, să păstreze și pe viitor acest drept numai pentru notarii din provinciile alipite, cari la data promulgării legii, erau în funcțiune și aveau acest drept în baza legilor și regulamentelor (ordonanțelor) în vigoare, considerându-l ca un drept câștigat pentru notarii cari funcționau definitiv la 14 Iulie 1925, data promulgării legii pentru unificarea administrativă;

Că, potrivit aceluiaș art. 373 din legea de unificare administrativă, în viitor numai notarii cu titlul universitar sau diplomații școalelor de pregătire administrativă, vor avea dreptul să redacteze acte fără caracter juridic în interesul particularilor, primind pentru aceasta o plată anume fixată de Ministerul de Interne, cu avizul conform al consiliului superior administrativ va avea să decidă și asupra felului actelor cari se vor putea redacta de notari;

Că, deci în prezent și până la funcționarea diplomaților școalelor de pregătire administrativă sau a notarilor cu titluri universitare, au păstrat dreptul să redacteze acte cu plată, numai notarii titulari din provinciile alipite, aflați în funcțiune la 14 Iunie 1925, data promulgării legii pentru unificarea administrativă și cari au avut atunci dreptul de a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare;

Pentru aceste motive, văzând și avizele consiliului superior administrativ cu No. 1.487 din 1 Iulie 1927 și No. 2.732 din 2 Decembrie 1927.

Decidem :

Art. I. Notarii titulari și definitivi la 14 Iunie 1925, data pentru promulgarea legii administrativă din provinciile alipite, cari înainte de această dată au avut dreptul de a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare precum și viitorii notari cu titlul universitar sau diplomați ai școalelor de pregătire administrativă vor avea dreptul să redacteze acte și lucrări oficiale și lucrări particulare însă fără caracter juridic în interesul particularilor primind pentru aceasta plata după cum urmează :

Art. II. În baza legilor și ordonanțelor în vigoare se vor încasa taxe în măsura arătată mai jos pentru lucrări oficiale :

a) Pentru aplicarea, citirea și legalizarea contractelor încheiate dintre muncitorii agricoli și patroni, apoi antreprenori și muncitorii ajutători, conform dispozițiilor art. 4 a acestei decizii;

b) Pentru explicarea, citirea (interpretarea) și legalizarea contractului dintre producătorii de tutun și grădinarii de tutun,

c) Pentru certificatele comunale necesare la întocmirea cărților funduare în baza § 36, art. 38 din 1889, din Transilvania;

d) Pentru inventarierea succesiunii, în baza § 37, 38, 48 și 122, art. 16 din 1894, din Transilvania;

e) Pentru certificatele comunale necesare la corectarea înregistrărilor în cartea funduară și la înregistrarea dreptului de proprietate în baza folosinței continue și faptice (art. 19 din 1892) din Transilvania.

Art. III. Taxele pentru lucrările oficiale se stabilesc astfel :

a) Pentru certificatele oficiale spre scopuri particulare lei 15;

b) Pentru foile adică certificate de prețuire până la valoarea de lei 100, lei 4.

Dela 101—500 lei, \_\_\_\_\_ 6 lei.

Dela 501—1000 lei, \_\_\_\_\_ 10 lei.

Dela 1001—4000 lei, \_\_\_\_\_ 20 lei.

Dela 4001—10000 lei, \_\_\_\_\_ 30 lei.

Dela 10.000 lei în sus pentru fiecare 4000 lei, câte 6 lei.

Pentru foile de prețuire asupra pagubei de câmp se încasează jumătate din taxele prevăzute la acest alin. b);

c) Pentru certificatele de dare (fără prețuire) lei 20.

Dacă certificatul conține și prețuire se vor încasa taxele de sub alin b);

d) Pentru legalizarea subscrierilor lei 10. (Verificarea subscrierii și certificarea chi-

tanței pensionarilor nu este impusă la taxă);

d) Pentru legalizarea subscrierii cambiilor de bancă, dacă valoarea cambiei, este mai mare de 5.000 lei, 20 lei;

f) Pentru copierea coalelor cadastrale de fiecare pagină 15 lei;

g) Pentru inventarierea succesiunilor conform legii art. 16 din 1894, § 37, 38, 48 și 122 din Transilvania și la ordinul judecătorei; Până la valoarea de 200 lei gratuit.

Dela 201 — 400 lei, \_\_\_\_\_ 6 lei.

» 401 — 1.000 lei, \_\_\_\_\_ 10 lei.

» 1.001— 2.000 lei, \_\_\_\_\_ 20 lei.

» 2.001— 4.000 lei, \_\_\_\_\_ 30 lei.

» 4.001—10.000 lei, \_\_\_\_\_ 50 lei.

» 10.001—20.000 lei, \_\_\_\_\_ 80 lei.

» 20.001—30.000 lei, \_\_\_\_\_ 120 lei.

» 30.001—40.000 lei, \_\_\_\_\_ 150 lei.

Peste această sumă, după fiecare 20.000 începută încă câte lei 30;

h) Pentru copiile inventarelor succesoriale pe seama particularilor, de fiecare pagină câte 20 lei.

Art. IV. Taxele ce se pot încasa pentru lucrări particulare :

1. Pentru redactarea contractelor încheiate între patroni și muncitori (act de angajament).

a) Dacă numărul muncitorilor este mai mic ca 5, 50 lei

Dela 5—10, 100 lei :

b) Dacă numărul muncitorilor este dela 10—25, 150 lei;

c) Dacă numărul muncitorilor este dela 5—40, 200 lei;

d) Dacă numărul muncitorilor este dela 40—60, 300 lei;

e) Peste acest număr, după fiecare muncitor încă câte 5 lei.

2. Pentru alte contracte de serviciu între muncitori și calfe, precum și între muncitori de fabrică și patroni lei 50.

3. Pentru contracte de vânzare-cumpărare fie obiectul mobil sau imobil, înțelegându-se aici și contractul de schimb, de donațiune, de întreprinderi, luându-se ca bază prețul fixat de vânzare-cumpărare sau suma contractată, iar în lipsa prețului fixat, valoarea reală de circulație, apoi pentru contractele de arendare, subarendare închiriere și subînchiriere, luându-se ca baza arenda fixată:

Până la 200 lei, \_\_\_\_\_ 10 lei.

Dela 201— 400 lei, \_\_\_\_\_ 16 lei.

Dela 400—1000 lei, \_\_\_\_\_ 24 lei.

Dela 1001—2000 lei, \_\_\_\_\_ 30 lei.

Dela 2001—4000 lei, \_\_\_\_\_ 40 lei.

Peste 4000 lei de fiecare mie lei 10.

4. Pentru obligațiuni și declarațiuni, prin cari se recunosc felurite obligamente pentru cesiuni acceptări de cheazășie, documente asupra asigurărilor; documente de invoială precum și pentru tot soiul de documente ce cuprind voînța unilaterală a părților:

- a) Până la 300 lei, ..... 6 lei;
- b) Dela 301— 600 lei, ..... 10 lei;
- c) Dela 601— 1000 lei, ..... 16 lei;
- d) Dela 1001— 4000 lei, ..... 20 lei;
- e) Dela 4001—10000 lei, ..... 50 lei;
- f) Peste 10.000 lei după fiecare mie de lei

incepută, încă lei 5.

5. Pentru testamente:

- a) Până la valoarea de 1.000 lei, 20 lei;
- b) Dela 1.001— 2 000 lei, ..... 30 lei;
- c) Dela 2.001— 4 000 lei, ..... 50 lei;
- d) Dela 4.001—10.000 lei, ..... 80 lei;
- e) Peste 10.000 lei de fiecare 1.000, 10 lei.

6. a) Pentru chitanța de radiere și pentru declarațiuni de înregistrare sau radiere în cartea funduară, precum și pentru declarații de prioritate, se vor încasa tot taxele fixate la punctul 4;

c) Pentru documentele înșirate la punctul a), dacă nu conțin valoarea obiectului, sau dacă această valoare nu se poate constata din document, se va încasa 50 lei.

7. a) Pentru schiță topografică (pentru uzul cărții funduare) de fiecare parcelă 20 lei;

b) Pentru schiță pentru clădiri, dacă este făcută la fața locului 100 lei.

8. Pentru cereri către oficiul cărții funduare în chestii de întabulări (înregistrări și altele):

- a) Până la 200 lei, ..... 20 lei;
- b) Dela 201— 400 lei, ..... 30 lei;
- c) Dela 401— 1.000 lei, ..... 40 lei;
- d) Dela 1.001— 2.000 lei, ..... 50 lei;
- e) Dela 2 001— 4.000 lei, ..... 60 lei;
- f) Dela 4.001—10 000 lei, ..... 100 lei;
- g) Dela 10.000—20 000 lei, ..... 150 lei;
- h) Peste 20.000 lei, 240 lei.

9. Pentru cereri simple (de conținut mai puțin important) de concentrare și pentru dispensă militară 30 lei.

10. Pentru copii:

a) De fiecare pagină manuscrisă și socotită cu cel puțin 25 rânduri, lei 20;

b) Pentru copii pe imprimate (cu același conținut), 10 lei;

c) Dacă pagina conține socoteli sau îngrămădiri de poziții numerice se va socoti dublu taxa prevăzută sub a) și b).

11. Pentru redactarea unei scrisori cu adresa pe plic, 10 lei.

12. Pentru redactarea unei procure (auto-rizații), lei 10.

13. Pentru redactarea mandatelor postale, bilete de transport pe C. F. R. și pentru alte imprimate postale (dacă suma este mai mare de 100 lei), 2 lei.

14. Pentru chitanțe simple (cu excepția chitanțelor membrilor din primărie, delegațiilor comunei și servitorilor comunali, despre ridicarea retribuțiilor lor din caseria comunei, pentru cari nu se pot socoti taxe) dacă suma de ridicat este mai mare ca 200 lei, lei 5

15. Pentru întocmirea conturilor tutorilor și curatorilor știutori de carte și scris:

a) Până la 500 lei gratuit;

b) Dela 501 lei în sus pentru orice sumă, 10 lei.

16. Pentru declarațiuni de vărsare a impozitelor și alte pretențiuni ale Statului, județului și comunei, până la 200 lei gratuit, iar dela 200 lei în sus, 5 lei.

17. Pentru declarațiunile lăsamântului conform legii timbrului art. 59, până la valoarea de 4.000 lei gratuit, iar dela 4 000 lei în sus 5 lei.

Art. V. Dacă vreun document (act) rămâne neterminat se va lua jumătate din taxa, ce se cuvine pentru lucrarea terminată.

## TAXE SUPLIMENTARE

Art. VI. Pentru lucrările prevăzute la art. 3 și 4 al prezentei deciziuni se pot socoti și încasa și taxe suplimentare în următoarele cazuri:

1. Dacă lucrarea se redactează afară de biurolul notarial, la locuința celui interesat, peste taxa fixată se va socoti încă o taxă suplimentară de 100 lei.

2. Dacă lucrarea se va face la dorința expresă la locuința celui interesat, afară de oarele oficiale, se va plăfi ca taxă suplimentară încă 30 la sută din taxa ce se cuvine pentru lucrare.

3. La deplasare, în comunele apărținătoare notariatului afară de sediul notarial, se va plăfi pe lângă taxa fixată atât spese de transport cât și diurnă legală; aceasta însă numai în cazul când deplasarea în această comună se face numai la dorința părții interesate.

4. Taxele suplimentare se vor încasa numai în caz când lucrarea necesită efectuarea la fața locului, sau când partea solicită aceasta.

În cazul când se socotesc taxele suplimentare dela punctul 3, art. 6, nu se mai calculează cele dela punctul 1 al acestui articol.

## DISPOZIȚII SPECIALE.

Referitor la toate lucrările particulare supuse taxelor:

Art. VII. Cu întocmirea lucrărilor particulare în interesul particularilor, notarul se poate ocupa numai în cazul când prin aceste lucrări nu este împiedecat în îndeplinirea corectă și la timp a afacerilor sale oficiale.

Art. VIII. Notarul comunal este responsabil pentru eventuale erori ce le face în lucrare. În cazul că aceste erori se pot îndrepta (corecta) prin prelucrare sau prin apelație, pentru aceste lucrări ulterioare nu se pot socoti taxe noi.

Dacă notarul comunal nu poate rectifica eroarea în chipul de sus arătat, el este dator a restitui cheltuelile încasate, rămânând răspunzător materialicește pentru eventuale pagube. În caz de diferend în privința aceasta, partea, înainte de a păși la judecătoria de ocol, poate reclama chestia la pretorul plășii.

Acesta va căuta a aplană pe calea pașnică diferendul, iar dacă nu reușește va îndruma părțile la procedură judecătorească.

Art. IX. Notarul comunal e dator să afișeze în biroul său cea parte a prezentei deciziuni, care se referă la calcularea taxelor

Art. X. Cheltuelile efective și cele pentru timbru le supoartă partea din al său. (Anticipație poate pretinde notarul comunal numai pentru acoperirea cheltuelilor efective și de timbru). În consecință, nu este îndreptățit să ceară și să primească avans înainte de terminarea lucrării.

Art. XI. Pentru locuitorii săraci, notarul e obligat a îndeplini gratuit lucrările, cari de altfel sunt supuse taxelor, cu excepția actelor de achiziție. Cheltuelile efective și de timbru însă, le supoartă partea în toate cazurile.

Tabloul săracilor se stabilește anual de delegațiunea permanentă comunală.

Art. XII. Socotirea și primirea taxelor mai mari decât cele admise prin deciziunea prezentă, este strict oprită sub pedeapsă disciplinară

Art. XIII. În cazul când partea refuză plă-tirea taxelor reglementare, notarul își validitează pretențiunea pe cale judecătorească.

Art. XIV. Notarul este obligat a îndeplini și termina fără întârziere, cu grija convenită și conștiincios, lucrarea pentru care s'a angajat

Art. XV. Este interzis notarului comunal a se angaja la atari lucrări particulare, în cari are se delibereze în calitate de funcționar.

Art. XVI. Notarul comunal nu se poate ocupa cu astfel de lucrări particulare, cari cad în competența procedurii judiciare.

Art. XVII. Afară de notarul comunal, notar public și avocat în comuna rurală, alt funcționar nu poate îndeplini lucrări particulare. Eventuale abateri în această materie se vor urmări pe cale disciplinară.

Art. XVIII. Notarul comunal nu poate efectua lucrările particulare pentru părți cari domiciliază în comune ce depind de alte notariate. Se exceptează cazul când partea cu domiciliul în notariat străin este proprietar în notariatul respectiv.

Art. XIX. Lucrările particulare se vor îndeplini personal de notari, numai în afară de orele de serviciu.

Art. XX. Imprimarele și hârtia necesară pentru lucrările particulare le procură notarul pe cheltueala sa proprie.

Art. XXI. Direcțiunea comunală este însărcinată cu executarea prezentei deciziuni.

Dată la 6 Iunie 1928.

p. Ministru, **R. Franasovici.**

No. 11.080 C.

## Tendința și rezultatul unificării

Când pronunțăm acest cuvânt: „Unificare“, am și înțeles că, tot ceiace face parte din categoria sau clasa unificată, este la fel, fără nici o deosebire, fie unificare de legi, servicii, lucrări, funcțiuni, etc. De aceiași ideie cred că a fost călăuzit și legiuitorul unificării administrative, în anul 1925, ca să dea naștere acestei legi, ne mai putându-se permite mai multe feluri de legi și regime de executarea lor, și chiar administrative, pe teritoriul unui stat liber și independent.

A fost mult așteptată această unificare, mai cu seama de către organele însărcinate cu executarea ei și chemate a îndeplini un serviciu public, în special administrativ. Nu a satisfăcut însă complet înțelesul aceluși cuvânt, neatribuind aceleași drepturi, aceleași clase de funcționari. Astfel, notarii comunali, despre cari se ocupă cap. IV, de sub titlul V, L. U. A., având aceleași însărcinări, înșirate în art. 366 și 367, natural, cred că ar fi trebuit să aibă și aceleași drepturi, sau chiar dacă nu le au în prezent,

să li-se fi dat posibilitatea a le dobândi.

După cum, în toate ramurile de funcțiuni, se acordă funcționarilor ce ocupă posturi în condițiunile de admitere stabilite la intrarea în funcțiune, după trecere de un anumit timp, sau în baza unor merite: gradații de vechime, înaintare la grade superioare prin concurs sau vechime în serviciu și implicit salariul corespunzător gradului în funcțiune; numai notarilor și secretarilor de plasă nu li-se acordă aceste avantagii, cărora li s'a închis pe vecie calea înaintării, din cauza lipsei de locuri prevăzute în bugetul Ministerului de Interne și a gradațiilor de vechime. Cu atât mai mult, cu cât legea armonizării salariilor, de la care se aștepta iarăși cel mai echitabil rezultat, în loc de încurajare prin selecție, a descurajat complet elementele bune din corpul notarial și al secretarilor de plasă, cari sunt asimilați notarilor. În această lege, deși erau prevăzute opt trepte de salarizare, începând cu tip I—VIII inclusiv, pentru secretarii de plasă sau notarii cu cel mult 4 clase gimnaziale și școala inferioară de notari — prin școală inferioară de notari, cred că legiuitorul a vizat școalele de notari din vechiul Regat —, în care se credea, că se vor clasa secretarii de plasă și notarii cu aceste studii, avându-se în vedere titlul ce posedă, clasa în care se află înaintați și vechimea în funcțiune, în așa fel, ca din această categorie de funcționari, să se formeze opt tipuri de salariu. Ne-am înșelat însă în credință. În loc de încurajare, prin încadrarea în cele opt tipuri, am fost încadrați noi, toți notarii și secretarii de plasă din vechiul Regat și Basarabia, în tip I. de salarizare, atât cei cu 20—30 ani vechime, cei cu și fără școală de clasa I. și II., cât și cei ce se aflau numiți provizoriu, fără școală și fără vechime, și retribuiți la fel; apoi suspendată aplicarea și acestui tip, pe motiv că facem parte din corpul funcționarilor administrativi, pentru cari legea armonizării nu se pune în aplicare și deci, rămași în minus cu 600 lei lunar și față de această ridicolă încadrare. Aceasta a produs mari nemulțumiri notarilor de clasa I, — cari cu drept cuvânt se considerau înaintați —, absolvenților școalelor de notari din vechiul Regat chiar de clasa II, cât și celor definitivi și cu vechime în funcțiune, însă numai aci s'a văzut rezultatul unificării. Această unificare, care s'ar putea numi pentru primele categorii „retogradare“, nu cred să fi fost dorită de nimeni, nici chiar de L. U. A., prin faptul, că art. 368 al acestei legi, cere, pentru a fi în viitor numit notar, pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici

ca: candidatul să fie diplomat al școalei de pregătire administrativă, și numai până la organizarea învățământului pentru pregătirea profesională administrativă și până ce se va obține numărul suficient de absolvenți — adaugă art. 369 —, că, vor putea fi numiți notari la vacanțe, în următoarea ordine de preferință:

- a) Licențiații în drept și științe de stat;
- b) Absolvenții școalelor de notari din Făgăraș, Lugoj și Arad;
- c) Absolvenții școalelor de notari din vechiul Regat.

Ori, odată numiți la vacanțe, candidații din categoriile de mai sus, cari conform art. 370 L. U. A. se numesc provizoriu până la împlinirea stagiului de doi ani, vor fi unificați și aceștia și încadrați tot în tip I. de salarizare? Cu actualele perspective de înaintare și salarizare, nu se vor vedea nici când asemenea elemente, venite să ocupe postul de notar în comuna rurală, conform tendinței legii administrative, rămânând a fi ocupat tot ca înainte de 1908, de cel ce știe a scrie și ceti, și în cel mai bun caz, să fi trecut sumarul examen la prefectură, pe care-l depun copiștii și telefoniștii. Apoi este numit notar, cu aceleași atribuțiuni de: șef al poliției administrative din comună, ofițer al poliției judicare, auxiliar al parchetului, etc. cu același drept de salarizare, încadrându-se tot în tip I.

Pentru a putea atrage elementele dorite de L. U. A. în corpul notarial, și spre a nu pierde și pe cele bune, — azi în acest corp —, este de mare însemnătate a li-se atribui următoarele:

1. Incadrarea în cele opt tipuri de salarizare, ținându-se seamă de: studii, gradul în funcțiune și vechimea în serviciu.

2. Dreptul la înaintare pe loc după merit și vechime, prevăzut de art. 371 L. U. A. pusă în aplicare, nu doar pe hârtie.

3. Acordarea gradațiilor de vechime din 5 în 5 ani.

4. Salariu potrivit tipului de încadrare și gradului în funcțiune, ținându-se seamă de salariul din 1916 și scumpetea ce trebuie să primească notarul, în raport cu ceilalți funcționari rurali, spre a nu duce grija zilei de mânie și a se dedica cu trup și suflet serviciului.

5. Acordarea dreptului tuturor notarilor, declarați definitivi, să redacteze acte fără caracter juridic, în interesul particularilor, primind pentru aceasta o plată anume fixată, ținându-se seamă că, și locuitorii acestor comune au aceleași nevoi, ca și cei din comunele unde notarul este autorizat să redacteze asemenea acte. So-



cotesc acesta ca un drept real, întrucât, odată confirmat notar definitiv, — în baza unui titlu sau merit și vechime —, este chemat a îndeplini toate însărcinările date de puterea centrală prin legi, regulamente, ordonanțe, etc., care sunt mai presus ca actele fără caracter juridic, redactate în folosul particularilor, și pe care notarii și azi le îndeplinește în parte, fiind singurul organ competente în comuna rurală, la îndemâna cetățenilor, iar pentru cele ce nu are dreptul a le redacta valabil, locuitorii suferă pagube și de multeori pierd. Numai astfel se vor vedea venind în acest corp elementele dorite de L. U. A., și împreună cu cele existente, vor căuta să înflorească satele, prin roadele buneii lor administrații . . .

Am zis mai sus că, chiar dacă notarii nu au în prezent toți aceleași drepturi, să li-se dea posibilitatea a le dobândi, și acum revin.

În vechiul Regat, abia la 1908, s'a început cu pregătirea specială a notarilor. În acest scop, se înființase școalele de notari, unde se pregăteau elemente pentru postul de notar comunal, cari de multeori aveau și clase secundari. Apoi se numiau cu precădere notari în comunele rurale, fiind maximul titlu, pentru ocuparea acestor posturi pe vremea aceea, diploma de absolvirea acelor școale, în baza căreia, conform art. 212 din legea comunale din 1908, elementele buni, puteau deveni administrator de plasă, — azi pretori — și încă foarte buni.

S'a procedat astfel până la desființarea lor, când au rămas să funcționeze numai cele trei

școale din: Făgăraș, Lugoj și Arad. Această desființare, a fost reclamată de L. U. A., prin faptul că, în baza acestei legi, pentru a fi numit notar în spiritul ei, se cere cultură superioară și suntem de acord. Dar ce se face cu o clasă întreagă de funcționari din vechiul Regat și Basarabia, cari au obținut diplome de la școalele desființate, în timpul când aceste școale funcționau legal? Socotesc, că suntem în drept a susține, ca școalele de notari din vechiul Regat să fie considerate ca școli inferioare de notari, iar cele din: Făgăraș, Lugoj și Arad ca școli superioare. Apoi să se dea în mod excepțional, dreptul absolvenților școalelor inferioare, să se pregătească în particular la posturi, după cursurile cerute de școalele superioare și să fie admiși să se prezinte la examen, în sesiuni ordinare sau extraordinare, după cum se va decide, spre a putea obține diploma școlii superioare. Aceasta spre a da posibilitatea elementelor dornice de o cultură superioară în ramura funcțiunii sale, căroră nu li s'a cerut la început mai multă școală, căci de li s'ar fi cerut ar fi urmat-o, cum au urmat și pe această, în baza căreia deține postul.

Aceasta ar fi calea, pe care s'ar putea păși spre unificarea corpului notarial, în interesul personal al consolidării acestui corp și general al Statului nostru întregit, care cred că s'ar putea realiza cu bunăvoința noastră și sollicitudinea celor competenți.

*Zamfir D. Vrejoiu*  
notar comuna Daneți-Dolj.

## Cum vom avea notari buni

În stat, ca și în comună, în industrii mari, ca și în mici ateliere, rezultatul fie bun sau rău, e condiționat totdeauna de aceia, cari au în mână soarta statului, comunei, industriei sau micului atelier.

Și cu cât funcționarul sau maestrul se pricepe mai bine la lucrul ce-l are sub mână sa cu cât e mai bine pregătit pentru problema ce i-se pune înainte, rezultatul va fi cu atât mai satisfăcător.

Și cum ori unde nizuința individului sau colectivității țintește la rezultate tot mai bune, ca să-și ajungă scopul pentru care s'a pus pe muncă și cum aceasta nu poate rezulta numai prin pregătirea cât mai perfectă a funcționarilor, în stat și comună, a maștrilor conducători în

industrie și comerț, e necesar ca aceste elemente să fie conștii de misiunea ce le incumbă.

Pentruca statul să fie pus în fața acestor fel de funcționari, în comună să avem astfel de notari, — e lipsă ca ei să-și aibă pregătirea profesională desăvârșită. Aceasta cu atât mai mult, fiindcă s'ar rezolva și o a doua problemă esențială a notarilor, aceea a salarizărilor, fiindcă ar fi în stare un singur notar să aibă în mână conducerea mai multor comune.

Prin pregătirea notarilor și deci și reducerea lor am primi la sate funcționari destoinici, cari deși puțini la număr, vor ști să producă mult mai mult, decât mulți și nepregătiți.

Și atunci va găsi înțeles și art. 31 și 99 din constituția României, când vorbește de re-

sponsabilitatea funcționarilor în genere pentru daunele cauzate cetățenilor în exercițiul funcțiunii lor.

Cum vei trage la răspundere pe acela, care nu e pregătit pentru a fi în funcțiunea unde statul îl pune constrâns de împrejurarea, că nu are funcționari pregătiți pentru posturile goale, fiindcă chiar și funcționarii vechi nu vor putea să mulțumească indeajuns nevoile sătenilor atunci, când are la bază nu o pregătire solidă, ci rutina funcțiunii câștigată după ani de zile.

Prin alipirea teritoriilor Transilvănene, Basarabene și Bucovinene am ajuns să avem în notariate fel de fel de legiuri, dintre cari unele s'au unificat iar altele așteaptă unificarea și pentru că aceste să fie înțeles se impune notarilor cunoștințe serioase și pentru ca să putem ajunge la aceasta va trebui pus în aplicare de zideratul din legea pentru Unificarea Administrativă de a se înființa școli administrative, cari vor ști să umple golul ce se află astăzi între noi, fiindcă numai așa putem ajunge, ca să știm aplica legea în spiritul conceput de legiuitor. Și pentru ca pregătirea să fie serioasă e necesar, ca la aceasta școală de pregătire profesională administrativă să se poată înscrie numai auditori cu cel puțin 8 clase de liceu și bacalaureat, precum se cerea aceasta în școlile de notari Transilvănene. Deci cea mai esențială condiție, ca să avem notari buni e ca să se înființeze școlile administrative de acest gen, unde se va putea câștiga cunoștințele științelor administrative și e necesar aceasta deoarece obiectul științelor administrative se ocupă cu întreaga activitate a statului, județului și comunei și cum notarul este micul centru unde toate acestea își dau întâlnire, e necesar ca pe el să-l găsim pregătit pentru aceasta.

Ori nu trebuie să ne gândim că absolvenții școlilor concepute în acest fel vor trebui să devină necondiționat numai notari, ci ei vor putea fi orice funcționar în ansamblul activității statului.

Drept că ne întâlnim în viața noastră administrativă cu o școală așa zisă superioară de științe de Stat cu secție administrativă, dar cred că aceasta e departe de a îndeplini această chemare, deoarece mai toți auditorii sunt elemente cari au la bază 4 clase de liceu, iar școala noastră o concepem de a fi cu auditori cu studii de bază cel puțin bacalaureatul.

Aceasta e prima etapă, dacă vrem ca generația viitoare de notari misiunea să-și o îndeplinească.

Când candidatul de notar va eși din școala profesională administrativă, iese în viață cu o

știință moartă, care în comună la diferitele notariate va primi viață și pentru ca să fim în ajutor celor ce azi încep o astfel de carieră, iar celor ce sunt în funcțiune să li se ușureze situația, va fi necesar ca Uniunea notarilor să înceapă deja munca de colecționare a tuturor legilor administrative și ele astfel codificate după natura obiectului lor, va fi călăuză sinceră în drumul și viața administrativă.

Cum notarul nu e numai funcționar, care aplică litera rigidă a legii, ci în viața socială va trebui să fie un fel de răspânditor de cultură între cetățenii comunei sale și un fel de interpret între intențiunea legiuitorului și cetățean, munca lui va fi mult mai ușoară, dacă nu va trebui să-și piardă vremea cu căutarea legilor prin diferite Monitoare, când va avea la mână un cod administrativ, unde va afla înșirarea tuturor acelor, cari privesc administrația comunală.

Această e a doua etapă intru pregătirea profesională a notarului. După ce el așa pregătit cu ușurință va ști să dea dreaptă aplicare a legilor va găsi timp, ca să poată sta în continuu contact cu populația, iar în birou să mediteze asupra legilor.

Timpul petrecut între legi și popor îi va da o a doua calitate îi va crește spiritul de observație și va ști să deosebească măsura greutateii, ce întâmpină la aplicarea diferitelor legi și atunci dela sine va căuta să găsească soluții mai fericite, decât chiar legiuitorul.

E de datorie ca Uniunea Notarilor să pregătească teren larg pentru acești membri ai ei; va trebui să lase deschise coloanele revistei și să pregătească conferințe administrative și acolo vor găsi dreaptă afirmare observările făcute la interpretarea legilor administrative.

Iar ca intențiunile membrilor să nu deraieze și să meargă drept înainte pe calea începută de legiuitori, va trebui ca atât Uniunea cu biroul ei central cât și revista „Administrația Română” să fie instalată în nemijlocită apropiere a acelor, dela cari pornește viața legilor administrative.

Și când notarii vor urma astfel de școli administrative,

Când vor cunoaște legiurile indeajuns,

Când vor ști să deosebească intențiunea vie a legiuitorului de litera moartă a legii și

Când va cunoaște misterul interpretării legilor, notarul va fi acela care ridică prestigiul carierii administrative atât de scăzut și va fi cu adevărat sufletul vieții administrative la sate și bunul povățuitor al cetățeanului lui.

## Munca și răsplată

În articolul „Realități și misticism” spuneam că, funcționarii administrativi exteriori, — cei de la sate, din vechiul Regat, în cea ce privește tratamentul ca salariu, sunt considerați ca a 5-a roată la car, — deși în realitate, pe umerii acestora, slăbiți de foame și mizerie, — se razi-mă chiar temelia statului. Umerii lor, chiar dacă nu sunt zdrobiți ca materie, dar, — pentru ca să se poată întreține materia, — față de vitre-genia celor ce au pâinea și cuțitul în mână, cari nu lapadă acestora de cât cea ce da bogatul, biblicului Lazăr, — mistifică realitatea și drep-tatea și face pe cetățeanul administrat, — ne cunoscător de legi, a crede că „dreptatea este în ceruri” . . .

Spuneam că sunt la sate funcționari cu pregătire chiar inferioară unui notar (ex cei de la R. M. S.) și totuș sunt superiori în retribuția bugetară, acestora — și sunt funcționari cari muncesc mai puțin, fără răspundere reală și de asemenea sunt retribuiți cu mai mult.

Un funcționar exterior de la finanță, — agent de constatare, — mi-a documentat cu

cifre că un învățător, muncește, — fără conce-diile ce ar putea obține, — până la 178 zile pe an cu câte 6—7 ore pe zi și primește ca sa-lariu între 3000—10 000 lei lunar.

Iată socoteala acestui funcționar :

Anul are 365 zile.

Din aceste zile nu se țin cursuri :

52 Duminici,

60 zile vacanța mare,

30 zile vacanța Crăciunului și Paștelor,

26 zile din cele 52 Joi în care se fac cur-suri  $\frac{1}{2}$  zi,

19 sărbători împărătești,

187 zile în care nu se face clasă.

Din 365 zile scade 187 = 178 zile.

Dacă un funcționar administrativ exterior nu are nici Paști, nici Crăciun, nici Duminică, nici sărbătoare, — căci în principiu, admini-strativ, trebuie să fie într'o conținută veghe și la dispozițiunea ori cărui cetățean, — și dacă nu-mește mai mult, — de ce să fie plătit mai puțin ca cel ce scade mai mult ?

— — — I. I. Mehedinți.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

## Din viața notarului Regățean și Basarabean

Lucru este știut că în acestia două părți notarii sunt veniți din diferite ramuri de funcționari, mai cu seamă în partea „Basarabiei”, Notarii actuali sunt venite din toate administra-țiunile ; care existau înainte vreme sub ruși. Iar cea mai mare parte dintre acești notari sunt tot din ramura „Administrativă”, cum ar fi de exemplu, foștii secretari de voloste, oameni de-sigur cu bună pregătire în administrația comu-nelor, căci acești secretari de voloste, aveau sub a lor conducere și parte din afacere judecătorești (volostele judecau cu un număr de jurați pro-celele țărănești) în această administrație, secre-tarul de voloste era și grefier. Parte din actualii notari mai sunt veniți și din administrațiile po-lițienești, unde figurau ca șefi de serviciu, de birou etc. Alții sunt veniți din alte administra-țiuni publice.

În Regatul-Vechiu, notarii sunt parte din ei veniți din alte administrațiuni, iar parte mai sunt și cu o pregătire oarecare din școalele de notari din Vechiul Regat.

Printre aceștia după cum am relatat mai

sus, sunt și notari veniți direct în ramura ad-ministrativă, care au la bază câte 4—5 clase secundare, alții și mai mult, plus o vechime de câte 4—5 ani, în ramura administrativă.

Se cunoaște bine de noi toți că, cu toate că acești notari nu au pregătiri speciale ma-ioritatea lor, nu sunt licențiați, ba nici bacalau-reați, dar ei totuși încetul cu încetul, dătoriiile ce le incumbă atribuțiile prin legi, le indeplinesc și conduc comunele ce-le sunt încredințate, exe-cută peste totul, ori deunde li-se cere o situație sau un concurs, în așa fel în cât î-i este posi-bil, zic posibil pentru că notarul din aceștia două părți, este cel mai nedreptățit din toate punc-tele de vedere, pentru că notarul lucrează și la dreapta și la stânga fără ajutoarea, fără sprijin, el primește, el execută, el își dă ordine el por-nește pentru a chibzui și a ajunge la scopul de a îndeplini totul ce i-se cere.

Bine D-lor ! Oare acești notari nu ar me-rita să fie cătuși de puțin asimilați ? Oare acești notari în număr destul de mare nu trebuie să aibă și ei un „Părinte” ? Dacă nu adevărat pă-

rinte, atunci cel puțin un „Tutorul“, pentru ca acesta să se intereseze și de soarta celor muritori de foame, care stau în mijlocul poporului dela țară; ca toți notarii din întreagă Țară și care deși nu sunt titrați, datorită în atribuțiunile lor și-o fac și luptă mult pentru progresul național.

Găsesc necesar d-lor, să mă adresez iubiților colegi din Vechiul Regat și Basarabia, că trebuie să-ne aducem aminte și de soarta noastră și atunci să adresăm o mare și dureroasă rugămintă prea iubitului nostru președinte al Uniunii noastre, ca d-sa, care veșnic și ne întrerupt lucrează pentru binele tuturor notarilor, să-și aducă aminte și de acești nenerociți notari din cele două părți, care stau și așteaptă și ei oarecare îmbunătățire a soartei lor, a situațiilor lor destul de îngreunate și care î-și pierd tinerețea și puterile de muncă, în aceiași administrațiune în viața dela țară, fără nici o prosperare și fără nici o speranță că oricât ar fi vechimea în slujbă, totuși calificarea cuvenită cu greu ne ajunge.

Cred că niciodată nu vor avea acestea două

părți (Vechiul Regat și Basarabia), notari titrați, ca în celelalte părți ale Țării și atunci noi acești notari de astăzi, care prin legile actuale numai le ținem locul provizoriu, totuși am putea fi calificați după vechime și studii, așa după cum ne aflăm.

Sunt sigur că nu mă întrece din leafă nici un notar din aceste două părți ale Țării, leafă ce am lunar de lei 2287.

Ori d-lor putem noi duce viața cu acest salariu, față de timpul de astăzi?

Oare când ne va veni și nouă rândul, să avem o leafă mai potrivită cu timpul?

Și dacă astăzi suferim, ne va fi mâine mai bine? Nu, pentru că prin legea de armonizare, dela leafa de 1837, am ajuns la cea de mai sus.

Sper că iubiții colegi din Vechiul Regat și Basarabia nu vor fi de altă părere și vor spera ca și mine că, prea iubitul nostru președinte al Uniunii notarilor Alexandru Buha nu va uita de noi și ne va veni în ajutor cu cât î-i va sta în putința pentru binele mult așteptat de noi.

Th. Halacu. notar

Cioropcani-Noii, Iași (Basarabean).

## Pentru adevăr

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Nu judecați, ca să nu fiți judecați (Matei VII 1)“

„Dece vezi bârna din ochiul tău și nu zărești bârna din ochiul tău?“ (Matei VII 3)

„Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dintâu piatra.....“ (Ioan VIII 7).

În ziarul preoțesc „Crucea“ No. 35—36/928, preotul Nic. I. Iancu din Bunești-Argeș, publică un articol: „Preoții satelor călcați în picioare“. Mă așteptam să cetesc semnalarea unor neajunsuri reale, drepturi nesocotite și de sigur, cerându-se îndreptarea lor și respectarea *autorității morale* a preoților, ceiace este dorința oricărui bun creștin. Când colo, ce să văd? Un articol de defăimare a *tuturor* celorlalți slujbași dela sate. Mă uit din nou la semnătură și nu-mi vine să cred că un „slujitor al Domnului Isus Christos“, poate fi capabil de atâta patimă. Totuși, negru pe alb, semnează un preot, al cărui nume l-am văzut adesea prin ziarul „Crucea“ și prin revista „Biserica ortodoxă“.

Convins că nu toți cucernicii preoți împărtășesc punctul de vedere al părintelui Iancu, scriu aceste rânduri, cari nu au alt scop, decât restabilirea adevărului.

Sf. sa, dupăce, cu drept cuvânt, arată greutățile ce întâmpină preotul, în îndeplinirea serviciului la sate, scoate tolba cu săgeți — și se așează pe țintit asupra celorlalți funcționari, începând cu învățătorul și sfârșind cu perceptorul. Gata! Cu aceasta C. sa, a rezolvat definitiv, problema îmbunătățirii situației preotului. După

părintele Iancu, aciivitatea celorlalți funcționari, este nulă; numai preotul muncește, pe când ceilalți chefulness și „învârtesc“. Să fie oare așa, părinte, propovăduitor al *Adevărului Etern*? Cine nu știe importanța preotului la sate? Cine nu cunoaște covârșitorul rol ce preotul a avut în dezvoltarea istorică și culturală a poporului român; cine-i contestă dreptul la o viață demnă de un *doctor al sufletului omenesc*, suflet atât de complex?

Dar de aci și până la credința că preotul *e tot și toți ceilalți nimic*, e o distanță tot atât de mare, ca și dela spiritul în care vorbiam preoții de acum câteva veacuri, — cari, dacă nu aveau „nici 4 clase primare“, erau pătrunși de duhul Sf. Evanghelii —, până la spiritul în care scrie „învățatul“ cucernic preot dela Bunești-Argeș.

Referindu-se la notar, Sf. Sa zice că nici nu știe unde să scrie cu litera mare, că stă răsturnat la masă cu țigara în gură și nu face nimic, vorbește porcării față de femei tinere și câte alte grozăvii. Mai spune că țara îl plătește cu 4000 lei lunar, plus chirie și „alte învârteli“.

Să zicem că mulți dintre notari nu vor fi știind unde să pună literă mare. (Intre noi fie zis, chiar și „învățățul“ părinte Iancu, întrebuițează semnele de punctuație cam alandala, ca la coloana I-a rândul 5 și col. II-a rândul 6).

În privința serviciului, departe de a nesocoti munca preotului, totuși, pentru lămurirea părintelui Iancu, încerc o mică comparație :

Preotul. Slujba religioasă în 80 zile pe an, sărbători și Dumineci, câte 4, mult 5 ore pe zi. La o parohie de 4000 suflete, sunt într'un an: 60—80 decese, 250—300 născuți și 50—60 cununii. Pentru oficierea acestor servicii și a celorlalte obișnuite, preotul este ocupat 3 zile, cel mult 4, pe săptămână.

Notarul. Executarea tuturor legilor și regulamentelor (chiar și legea pentru organizarea bisericii ortodoxe); statistice de populație, animale, semnături etc., de câte 2—3 ori pe an; întocmirea listelor electorale pentru comună și județ, cameră și senat, camera agricolă, liste de jurați etc.; întocmirea bugetelor, actele de stare civilă, tabele de recrutare, rechiziții, etc. Nici spațiul unui ziar nu le-ar putea cuprinde să le enumăr pe toate. Pentru a fi executate acestea, cer o muncă de 7—8 ore zilnic, în cea mai mică comună.

Leafa? Notarul cl. I. cu 3 și oricât de mulți copii, primește 2498 (douămii patrusutenouăzeci și opt) lei lunar.<sup>1)</sup> Mai primește dela comună, 2—400 lei diurnă de transport și locuință. Atât! de unde o fi scos părintele Iancu „4000 și mai bine“, plus chirie?

Deasemenea, cucernicul preot spune că notarul ca și ceilalți funcționari, este bețiv, și vicios.

Doamne, părinte! Dacă, întradevăr, a-ți văzut un notar în halul ce spuneți, apoi drept e să-i apreciați pe toți astfel? Dar eu am văzut (pot preciza cazuri) preoți slujind beți în altar; am văzut preoți târâți de chelneri pe scările hotelurilor; am văzut preoți beți, făcând în cârciumă, fapte de cari eu, ca laic, mă cutremur. Nu mai departe, în „Universul“ din 25 Mai 1928, pag. 2, se spune despre un preot din județul Sf.

Voastre, care a petrecut până la ziuă în cârciumă, cu un funcționar și 2 artiste, apoi plecând cu o mașină, au omorât o femeie. Apoi cinstite părinte, pentru astfel de „uscături“, — pe cari D-zeu le-a lăsat în „toate pădurile“, — să îndrăsnim să aruncăm oprobriul nostru asupra întregii clase preoțești, în care, spre mândria și a noastră ca creștini, se găsesc atâtea elemente distinse și cu adevărat pătrunse de duhul Sf. Evangheliei? Nu, doamne ferește! E drept că Sf. sa părintele Iancu face o slabă, o foarte slabă încercare de a recunoaște că: „Ar fi sate în cari slujbașii să fie la înălțimea lor“ dar numai pe jumătate și revine la ce a gândit mai înainte.

Se vede că cucernicul preot este în vrajbă cu toți funcționarii din comună, de este așa pornit în potrive lor. Dar nu numai atât. Săgețile aruncate de Sf. sa par a avea origina într'un sentiment cu totul străns de Sf. Evanghelie, pe care o predică din ușa altarului. Să mă explic, citând textul:

Vorbind de învățător C. sa spune: „Oamenii au mai multă temere de învățător, decât de preot“. „Mai repede găsești un om în curtea învățătorului, ajutându-i la ceva, decât la preot“.

Despre primar zice: „... are mai multă lume la lucru, decât preotul“.

Despre notar spune: „Mai taie câteva lemne; Mai ajută pe la cazan“ (omul așteptând pe notar).

Apoi, mai e ceva. Cucernicul preot face prea mult caz de superioritatea preotului în învățătură. Uită Sf. Sa că nici cultura învățătorului nu-i de lepădat, ba, acum se cere și notarului liceul complet și școala specială. Și doar, — mai ales la țară — majoritatea preoților nu au seminarul complet, iar în Sf. Evanghelie scrie așa de frumos: „Tot cel ce se înalță se va smeri, și cel ce se smerește se va înălța“! (Luca 14<sub>11</sub>).

Anghel N. Iliescu

notar

Dobromir din Vale — Constanța.

P. S. Articolul a fost trimis pentru publicat și la ziarul „Crucea“.

## Stabilitate

Stabilitatea funcționarului public este o garanție a situației sale de-a nu putea fi pedepsit, transferat sau înlocuit decât în condițiunile formale ale legii statutului și a legii organice a serviciului, această garanție însă pe departe nu este aceea dorită de funcționăria conștientă, dornică de muncă continuă și liniștită pentru buhul mers al serviciului și de o mai bună soartă a situației sale. „Inamovibilitate“.

Stabilitatea putem spune că este mai mult un

<sup>1)</sup> E vorba de notarii din Vechiul Regat, la care se referă și numitul preot.

paliativ, deoarece nu prezintă ceace de fapt ar trebui, o garanție desăvârșită care să asigure funcționarului situația funcției sale fiind supusă pedepsirea, transferarea și înlocuirea lui la capriciul unor comisiuni cu influință de ordin politic, dar fiindcă totuși această situație de drept a funcționarului prezintă oareșcare importanță este nimerit să ne ocupăm de ea.

Funcționarii publici în general îi putem împărți respective clasifica din acest punct de vedere în două mari categorii și anume: funcționari stagiați și funcționari definitivi, cei dintâi bucurându-se de toate

drepturile din statut în afară de stabilitate iar cei din urmă și de această garanție. Stabilitatea conform statutului să dobândește prin vechime și confirmare, art. 63 din lege declară de stabili pe toți acei funcționari cari la data punerii în aplicare a legii au cel puțin 5 ani vechime în serviciu, consecutive, iar acei cari la menționata dată erau în serviciu, însă neavând această vechime dar mai mult de un an și mai puțin de 5 ani urmează să fie declarați definitivii la aprecierea comisiunii de propuneri, numiri și înaintări, aceasta în ce privește funcționarii aflați în serviciu la data punerii în aplicare a legii statutului funcționarilor publici.

În ce privește funcționarii numiți în baza normelor statutului, ei vor fi timp de un an stagiați, după care timp urmează, întrucât vor dovedi aptitudine, să fie declarați definitivii de „Comisiunea de propuneri, numiri și înaintări“, bucurându-se apoi de stabilitate, excepție dela această regulă generală desigur s'a făcut pentru notarii comunali, cari conform art. 370 din L. U. A. vor fi numiți provizoriu și numai după un stagiul de doi ani se vor declara stabili prin deciziune a Min. de Interne, dată cu avizul Consiliului superior administrativ, dacă au dovedit aptitudine profesională, deci notarii din acest punct de vedere au fost scoși de sub egida Statutului.

Conform stărei faptice deci avem funcționari definitivii declarați prin art. 64 din statut, cari se bucură de stabilitate și avem pleiada de funcționari acărui situație din acest punct de vedere n'a fost și nu este nici actualmente rezolvată, prin faptul, că Comisiunile de propuneri numiri și înaintări nu a binevoit ale examina situația și ai declara definitivii pe toți aceia, cari la data punerii în aplicare a statutului erau în funcțiune și îndeplinesc condițiunile de admitere, precum dispune alin. II. din susnumitul articol, iar în ce privește cei numiți în condițiunile prevederilor statutului

continuă a fi stagiați nefiind declarați definitivii precum dispune art. 37 din legea statutului, adică precum foarte bine a spus un domn deputat cu ocaziunea votării acestei legi, că provizoratele sunt apucături politice pentru a ținea deasupra capului funcționarilor ani de-a rândul sabia lui „Damocle“.

Deasemenea nu cunosc cazuri respective deciziuni a Ministerului de Interne prin care să se fi dat vreunui notar stabilitate conform art. 370 din legea de unificare administrativă

Asupra acestui fapt vreau să insist și să evidențiez că situația în care se află majoritatea funcționarilor și în special cei din teritoriile alipite, este ponibilă din acest punct de vedere, cea mai bună dovadă a acestui fapt, este să cercetăm deciziunile Curților de apel și a Inaltei Curți de Casație ca instanțe de contencios, date în urma cererilor funcționarilor contra actelor administrative de autoritate, prin care funcționarii au fost legați în drepturile lor și în majoritatea lor, constatăm că ele au fost respinse prin simplu fapt că recurentul nu se bucură de stabilitate și că prin urmare autoritatea a fost în drept să dispună în sensul deciziunii.

Deci a avut multă dreptate reprezentantul națiunii amintit mai sus care a spus că provizoratele sunt apucături politice și că într'o țară ordonată trebuie să existe stagiați cari î-și fac serviciul pregător pentru o carieră, iar ceilalți trebuie să fie toți funcționari definitivii, deci o clasificare mai precisă, pentru a nu lasă această tagmă la discreția și bunul plac a camenilor zilei în jocul lor de marionetă.

Este deci o imperioasă cerință ca situațiunea de drept a funcționarilor să fie rezolvată și să insistăm prin toate mijloacele ca să ajungem în drepturile noastre câștigate prin muncă asiduă și fără preget.

I. Bucur, notar  
Agrișteu, T.-Mică

## „Dorohoi, Falcu și Neamțu“

Colegul, Em. N. Manta din Turcinești-Sorji, sub titlul „Echitabila repartitie a locurilor de notar“ (Romanie Administrative No 5/1928), spune că, pentru vechiul Regat, s'a repartizat numai 11 locuri de notar cu salariul de bază 350—650 lei lunar, și acestea, s'au atribuit după cum urmează:

|         |          |                     |
|---------|----------|---------------------|
| Dorohoi | 1 loc    | à 350 lei,          |
| Falcu   | 5 locuri | à 350 lei,          |
| Neamțu  | {        | 1 loc à 650 lei,    |
|         |          | 1 loc à 500 lei,    |
|         |          | 3 locuri à 450 lei. |

Nu amintește că și Bacăului i s'a atribuit un loc cu 700 lei.

Pentru județul Neamțu, n'am putea zice nimic. Este vre'o simpatie (dacă nu motiv politic cum susține colegul de la Gorj), că, acest județ poartă numele „Neamțu“ care a ocupat și odinioară și acum 11—12 ani ținuturile Olteniei, unde s'a conservat mai bine latinitatea poporului roman, în grai, în port și în obiceiuri; unde se aude o limbă mai curată și, de unde, a plecat odinioară Tudor Vladimirescu cu pandurii sei și a scuturat jugul grecesc; — totuș, nici pentru Oltenia și nici pentru Muntenia nu s'a atribuit vre'un loc din cele 12.

Bine s'a făcut că și Dorohoiului i s'a dat un loc și mai bine s'a făcut că s'a atribuit și

falcuului 5 locuri și Bacăului unul, dar mai gras.

Poate fi, dupe cum spune și colegul din Gorj, vre'o mângăere politică s'au numai acolo s'au găsit oameni politici cari, văzând munca notarului și importanța sa în lumea satelor, — față de ceilalți funcționari rurali, — au acaparat pentru ai lor cele mai grase locuri.

Ori, — în Oltenia și Muntenia, — nu există nici un notar echivalent în titluri, vechime, etc., ca cei din Dorohoi, Falciu, Neamțu și ținuturile alipite, cărora să le se atribue vre'un loc din cele 12 sau din toate celelalte.

Dacă nu există notari, în Oltenia și Muntenia, în spiritul legii armonizării salariilor, a Statului funcționarilor și legii pentru U. A., atunci repartitia este dreaptă.

Dacă există, repartitia este nedrepta, și...

Haina lui Christ fiind un acoperământ divinizat, — Mântuitorul lumii, — pentru a nu face ură și dispută între cei ce voeau s'o împartă, — i-au inspirat a face uz de sorții no-

rocului; și așa spune Biblia, că, au pus sorți pentru haina lui Christ și sorțul căzând unuia, toți ceilalți au rămas împăcați.

Dacă Dregătorul, punea sorți pentru cele 12 locuri de notari cu salariile de mai sus în sensul ca să se atribue acele locuri notarilor din v. R., celor cu drepturi egale, — nu se mai lua în discuție această chestiune.

Bine făcea Dregătorul, ca cel puțin acum, în al 9-lea ceas, să fi gradat și echivalat, și pe notarii din v. R. cu cei din ținuturile alipite, în așa fel ca, cei egali în cultură și vechime, să fie egali și în salarii.

Dar, vorba scriitorului francez: cea ce este legal (drept) dincolo de Pirinei, dincoace de Pirinei este nelegal (nedrept).

Pentru notarii din v. R. nu sunt fonduri bugetare a se aplica legea armonizării retribuțiilor, dar, gazetele zilnic ne comunică despre noi delapidări și fraude de milioane lei.

*Ilie Iacobescu Mehedinți.*

## Ordonanțe cu caracter administrativ.

**Inființarea unui serviciu al cărților funduare în Ministerul Justiției.**

(Deciziunea Min. Just. No. 17.210 din 24 februarie 1928.)

Art. 1. — Cu incepere dela 1 Ianuarie 1928, se inființează la Ministerul Justiției un serviciu al cărților funduare.

Art. 2. — Personalul acestui serviciu se compune pe Exercițiul în curs: dintr'un director, 1 șef de serviciu, 2 șefi de birou, 2 subșefi de birou și 6 impiegăți.

Art. 3. — Până la unificarea legislației funduare pe întreg teritoriul țării, funcțiunea de director al serviciului cărților funduare va fi impliniă de o persoană care are în afară de condițiile generale, titlul de licențiat sau doctor în drept din legislația provinciilor, în care instituția cărților funduare e azi în vigoare.

În funcțiile de șef de serviciu, șefi și subșefi de birou vor fi admise cu preferință acele persoane care în afară de condițiile generale, posedă examenul de specialitatea din materia cărților funduare.

Art. 4. — Personalul serviciului cărților funduare va fi sporit treptat cu nevoile serviciului.

În caz de trebuință, se pot încă delega și pe anul în curs funcționari de administrație specializați în materia cărților funduare, spre a îndeplini lucrări date în atribuția serviciului cărților funduare.

În tot timpul delegației acești funcționari vor beneficia de diurna prevăzută de regulamentele în vigoare.

Art. 5. — Până la unificarea legislației funduare

pe tot teritoriul țării serviciul cărților funduare va îndeplini toate lucrările de administrație centrală, câte sunt date prin legile, regulamentele și ordonanțele în vigoare în Transilvania și Bucovina, în competența Ministerului Justiției privitor la această materie.

În special acest serviciu va îndeplini:

a) Acolo unde măsurătoarea cadastrală a fost deja terminată, lucrările necesare pentru continuarea cât mai neîntârziată a înlocuirii vechilor protocele funduare cu coalele f. definitive, reglementarea procedurii speciale de întocmire când trebuința va cere, conducerea centrală a acestor lucrări și controlul executării lor;

b) Toate lucrările privitoare la regularea proprietăților nemșcătoare în Transilvania și anume lucrările privitoare la comasare, proporționalizare și segregare conducerea centrală a acestor lucrări, controlul executării lor și purtarea evidenței centrale a acestor lucrări;

c) Lucrările necesare pentru transformarea cărților funduare, devenită necesară în urma regulării proprietăților nemșcătoare;

d) Ordonarea rectificării protocelelor funduare pe teritoriul unor comune întregi și controlul executării acestor lucrări;

e) Ordonarea localizării de carte funduară acolo unde imobilele respective n'au fost încă trecute în registrele fonciare.

f) Lucrările necesare pentru reconstituirea, res-

pective înlocuirea cât mai grabnică a cărților funduare pierdute, distruse sau devenite inutilizabile;

g) Lucrările de c. f. pe cari le necesită rectificarea frunțurilor țării;

h) Lucrările de administrație împreunate cu ține-rea și administrarea cărților funduare centrale;

i) Lucrările referitoare la schimbul registrelor și al dosarelor funduare cu statele succesoare ale fostei monarhii Austro-Ungare, în conformitate cu tratatele de pace și convențiile speciale încheiate cu aceste State;

j) În unire cu Minist. Agriculturii și Domeniilor, lucrările necesare pentru continuarea măsurătoarei cadastrale, acolo unde această măsurătoare n'a fost terminată;

k) Intocmirea unui regulament unic de carte funduară pentru Bucovina și Transilvania;

m) Organizarea și reglementarea cursurilor de carte funduară în provinciile în care instituția cărților funduare este în vigoare și purtarea evidenței funcționarilor cari au trecut examenul de specialitate din materia funduară;

n) Avizele juridice în legătură cu cărțile funduare;

o) Controlul administrării fondurilor speciale, cari se vor forma pentru înlocuirea, reconstituirea și în genere pentru orice alte lucrări în legătură cu cărțile funduare,

Art. 6. — Dl Director al serviciului cărților funduare este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a deciziunii de față.

### Facerea de anchete contra funcționarilor.

(Min. de Int. Dir. Pers. No. 2255 P. din 22 Fevr. 1928).

Domnule Prefect. Cu prilejul examinării actelor întocmite de către D-nii prefecți sau de către alți subalterni însărcinați cu facerea de anchete, contra funcționarilor în subordine, învinuiți de diferite abateri — comisiunea disciplinară — ce funcționează pe lângă acest Departament, sesizată cu judecarea actelor imputate, s'a găsit adeseaori în neputință de a da, în timp util, sancțiunile necesare, deoarece în unele cazuri, probele administrate erau insuficiente, iar în altele, totul nu se reducea decât la considerațiuni și aprecieri din partea anchetatorului, cari nu pot constitui o dovadă certă de culpabilitate, nici chiar pentru sesizarea comisiei de judecată, dar mai ales pentru darea unei hotărâri judecătorești, care urmează a fi motivată pe fapte precise și bine constatate.

Pentru evitarea pe viitor a unora asemenea neajunsuri și având în vedere dispozițiunile art. 97 din regulamentul legii statutului funcționarilor publici vă rog că la orice anchetă întreprinsă fie de D-vs. personal, fie de către delegatul D-vs. să se țină seamă de următoarele norme:

a) Toate învinuirile aduse funcționarului supus anchetei să fie cercetate, prin dresare de proces-verbal menționându-se la fiecare capăt de acuzare, dovezile ce se aduc, cu trimiterea la pagina unde s'au anexat (dispozițiuni, piese, etc).

b) Orice dispoziție va fi luată separat, adoptându-se sistemul de a se întocmi formulare de interogatorii, cari să cuprindă pe partea stângă întrebările iar pe cea dreaptă răspunsuri date de cel interogată; aceste răspunsuri, când cel ascultat știe carte vor fi scrise și semnate personal, după care apoi se vor viza de anchetator în colțul din partea stângă și atașa la dosarul cauzei.

c) *Funcționarul învinuit trebuie ascultat neapărat.*

d) Când se va cerceta scriptele, se va arăta, punct cu punct și amănunțit ce nereguli s'au constatat și ce anume dovezi s'au găsit în sarcina celui învinuit, căci simplele enunțări sau chiar presupțiuni nu sunt suficiente, dacă nu sunt măcar coroborate cu anumite împrejurări și fapte, din care să rezulte vina celui anchetat.

e) Când din ancheta făcută, ar reuși, în sarcina celui învinuit, fapte, cari ar trage și o urmărire penală, și deci ar urma ca înafară de comisiunea disciplinară, să fie sesizate și instanțele judecătorești, atunci se vor întocmi două rânduri de acte, formând două dosare unul cu piesele originale, care va fi înaintat instanței judecătorești, iar cel de a doilea cu copii, certificate și semnate de D-vs. și contrasemnate de Dl Subprefect, care se va înainta Ministerului spre a aviza.

Ambele dosare vor fi șnuruite, sigilate și parafate.

În raportul, cu care se va înainta Ministerului dosarul de anchetă, se va putea face de D-vs. aprecierile pe care le veți găsi necesare în soluționarea cazului.

Comunicându-vă cele ce preced, vă rog să binevoiți a vă conforma întocmai acestor norme ori de câte ori va fi cazul, căci numai în atari condițiuni Ministerul va putea da curs actelor D-vs. de anchetă.



# JURISPRUDENȚA

**Pensiuni. — Timp servit în război. — Calcul îndoit. Dispozițiunile art. 4 din legea generală de pensiuni nu se aplică și acelor cari în timpul războiului au servit în armate străine.**

(Curtea de Casație, S. III No. 255 din 13 Martie 1928).

Curtea: Asupra motivelor de recurs prin care recurentul Ignăție Vas susține că Comisiunea Centrală de pensiuni numai printr'o greșită aplicare a art. 4 din legea generală de pensiuni a admis apelul Casei Generale de pensiuni și i-a refuzat a-i calcula îndoit timpul de război servit în armata austro-ungară, atunci când a hotărât că timpul de mobilizare se calculează îndoit numai pentru acei ce au luptat în armata română în războiul pentru întregirea neamului, deoarece în textul art. menționat, nefiind prevăzut distinctiv că numai acelor cari au servit în armata română li se calculează timpul îndoit de mobilizare, urmează că și acelor cari au servit în armatele străine trebuie să li se acorde acest favor.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că recurentul Ignăție Vas, fost judecător inamovibil, cerând să fie înscris la pensiuine, Comisiunea Regională de pensiuni Cernăuți prin decizia No. 57/926 i-a stabilit un timp util la pensiuine de 24 ani 7 luni și 24 zile, în care se cuprinde și îndoitul timp servit ca mobilizat în armata ungară; iar Comisiunea Centrală de pensiuni prin decizia 643/926, atacată prin prezentul recurs, a refuzat a-i socoti îndoit timpul de război servit în armata austro-ungară.

Considerând că în conformitate cu dispozițiunile art. 4 din legea generală de pensiuni, timpul efectiv de mobilizare din perioada pe război se va socoti îndoit în calculul pensiuinei socotindu-se ca perioadă de război, numai în intervalul de timp dela data trecerei armatei pe picior de război, fixată prin decretul de mobilizare și până la data trecerei armatei pe picior de pace, fixată printr'un alt decret.

Că atât din textul menționat cât și din spiritul și economia întregii legi, rezultă că calcularea îndoită a timpului de mobilizare se referă numai la mobilizare în armata română, iar nu și la cea în armatele străine, împrejurare ce rezultă în mod neîndoios și din desbaterile cari au avut loc cu ocaziunea discuției pe articole a acestei legi la Senat, unde d-l Ministru de finanțe, autorul legii, a declarat că în ce privește timpul de mobilizare, se va socoti dublu numai timpul servit în armata română și numai pentru prima perioadă a campaniei: 1916—1918.

Considerând că în speța, întrucât recurentul nu a luptat în armata română și n'a fost mobilizat în campania războiului 1916—1918 pentru întregirea neamului nu poate beneficia de dispozițiunile art. 5 din legea generală de pensiuni, și deci bine Comisiunea centrală

a judecat, atunci când a respins cererea recurentului de a-i socoti îndoit timpul servit în armata austro-ungară.

Că, așa fiind, motivul I de recurs este deci nefondat.

Având în vedere că nici motivul II de casare nu este fondat deoarece recurentul nu-l desvoltă și nu învoacă nici un exces de putere sau violare de lege.

Că dar, ambele motive de casare fiind neintemiate recursul este nefondat și urmează a fi respins;

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul.

**Contencios administrativ — Decizie — Comunicarea ei administrațiunii — Minister — Executare — Daune cominatorii.**

(Curtea de Casație, S. III No. 278 din 17 Martie 1928.)

Curtea: Asupra cererii făcută de Gallay Coloman, prin care în baza art. 7 din legea pentru contenciosul administrativ, solicită obligarea Ministerului de justiție la plata sumei de 500 lei daune de fiecare zi de interziere dela 15 Noemvrie 1926 începând, întrucât Ministerul, deși a fost obligat prin deciziunea Inaltei Curți 947 bis /926, comunicată la 19 Aprilie 1927, să-i plătească salariul convenit până la 1 Octomvrie 1925, n'a satisfăcut zisei hotărâri în termen de 15 zile dela comunicare;

Având în vedere că din actele dela dosar se constată că Gallay Coloman la 31 Octomvrie 1925 făcând recurs în Casație în baza art. 5 lit. f. din vechea lege de organizare a Inaltei Curți, în contra refuzului Ministerului de justiție de a-i plăti salariul și accesoriile dela punerea sa în disponibilitate până la regularea drepturilor la pensiuine, Inalta Curte prin deciziunea No. 946 bis din 30 Octomvrie 1926 a admis recursul și a obligat Ministerul de justiție să-i plătească salariul convenit dela data punerii în disponibilitate până la 2 Octomvrie 1925; că această deciziune la 18 Aprilie 1927 fiind comunicată Ministerului de justiție de atunci, acesta nu a dat nici o urmare deciziunii Inaltei Curți, la care petiționarul prin cererea din 5 Noemvrie 1927 pusă în discuțiunea Inaltei Curți, a cerut obligarea Ministerului de justiție de azi la plata daunelor de 500 lei de fiecare zi de întârziere începând dela 15 Noemvrie 1926;

Constatând, că atunci când prin art. 63 din vechea lege de organizare — recursul relativ la fondul afacerii s'a făcut sub regimul acestei legi, — se dă dreptul recurentului să solicite condamnarea unei administrațiuni la plata daunelor pentru neexecutarea deciziunii Inaltei Curți în termen de 30 zile dela comunicare, se mai prevede că administratorul nu răspunde de daune, decât pentru intervalul în care a

exercitat funcțiunea, iar în caz de încetare de funcțiune, deciziunea trebuie comunicată noului administrator care va avea tot 30 zile dela comunicare pentru executarea deciziunei;

Că de aci rezultă că petiționarul, potrivit dispozițiilor citate, era dator să comunice deciziunea

Inaltei Curți noului ministru de justiție — și cum el n'a făcut această comunicare, nu poate cere condamnarea ministrului de azi la plata daunelor;

Că, astfel fiind, cererea este neintemeiată și urmează a fi respinsă;

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul.

## PUBLICAȚIUNI

Subsemnatul, Gheorghe V. Popa funcționar la Primăria comunei Băceni Bistrița, județul Volcea, doresc a ocupa un post de scriitor la oare care comună.

Posed examenul de capacitate din 1924 obținând certificatul cu No. 13—924 eliberat de onor. Min. de Interne și am funcționat trei ani ca secretar comunal neîntrerupt.

### Funcționar,

cu praxă îndelungată în birouri de ad-trăție financiară, judecătoreie de ocol, perceptorat și advocațională, cauta aplicare. Este de 50 de ani, rom. cat., însurat, știe limbă română, germană și maghiară. Serviciul îl poate ocupa imediat.

Adresa: Robert Vaflavec, Lugoj, jud. Severin, Strada Oloșagului Nr. 999.

### Concurs.

La notariatul Băița, (jud. Bihor) se caută un secretar de notar eventual un scriitor de notar cu praxă și cunoașterea limbii oficiale și maghiare.

Salar lunar 3000 lei, locuință, luminat și încălzit. Postul se poate ocupa imediat. Cererile provăzute cu acte se vor trimite pe adresa acestui notariat.

Băița, la 30 Mai 1928.

Notar.

### Concurs.

În conformitate cu dispozițiunile art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea Statului funcționarilor publici deschidem concurs pentru împlinirea postului de secretar de notar devenit vacant la acest notariat cu retribuțiunile prevăzute în bugetul anului curent.

Reflectanții vor înainta cererile însoțite de actele prevăzute în statutul funcționarilor publici, imediat acestei primării.

Teremia-mică la 1 Iuni 1928.

Notar.

### Concurs.

La notariatul Chisindia (județul Arad) se caută un secretar de notar cu retribuțiunile prevăzute în buget. Postul se poate ocupa imediat. Cererile provăzute cu acte se vor trimite pe adresa acestui notariat.

Notar.

Secretar comunal cu praxă de 20 ani, a absolvit 6 clase medii, posedă limba statului, maghiară și germană, vărsat în toate agendele notariale, conduce cancelarie și de sine stătător. Caută post cu leafă fixă și din venitele laterale %.

Adresa: Iosif Wessely, Săg, posta ultima Crasna, județul Sălaj.

**A APĂRUT!** ♦ **INDISPENSABILUL** ♦ **A APĂRUT!**

# GHID ADMINISTRATIV

cuprinzând:

A) Indicatorul alfabetic al comunelor din întreagă țară, cu arătarea județului, plășii, oficiului poștal, gării și distanței de reședința județului.

B) Rezumate asupra organizării Ministerelor.

Înțocmit de:

P. C. Modolea director general la Ministerul Interne,

D. Ieșanu subdirector general la Ministerul de Interne,

I. C. Nicolau subdirector general la Ministerul de Interne,

N. Al. Stoicescu subdirector la Ministerul de Interne.

Se poate procura la autori.

Prețul 350 Lei.